

Strategia

Strategia Rozwoju

Strategia rozwoju to dokument, którego podstawową funkcją jest wspieranie procesu zarządzania obszarem metropolitalnym. Potrzeba opracowania dokumentu tej rangi wynika przede wszystkim z delegacji ustawowej, nadanej ustawą kompetencyjną o związku metropolitalnym w województwie śląskim oraz ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Jest też wyrazem potrzeby współpracy wszystkich gmin członkowskich, na rzecz przyjęcia wspólnych kierunków rozwoju całego obszaru metropolitalnego. Dokument pn. Strategia Rozwoju Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na lata 2022-2027 z perspektywą do 2035 r. został przyjęty uchwałą Zgromadzenia GZM w dniu 16 grudnia 2022 r.

Prace nad Strategią Rozwoju GZM były podporządkowane regulacjom ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, która wyznacza ramy prawne dla dokumentu tego rodzaju w tym jego zakres oraz tryb sporządzania. Jej opracowanie poprzedziła diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych. Ustawodawca wskazuje, oprócz katalogu obligatoryjnych elementów, także hierarchię wzajemnych powiązań z dokumentami szczebla lokalnego i regionalnego. Istotnym elementem znowelizowanych przepisów prawa jest integracja planowania strategicznego z planowaniem przestrzennym. Tym samym nowością w dokumencie strategicznym jest komponent planistyczny w postaci modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej wraz z rekomendacjami w zakresie polityki przestrzennej.

Narzędzie wspierające rozwój GZM – tzw. duża strategia

Ustalenia Strategii Rozwoju GZM mają docelowo służyć poprawie jakości życia poprzez rozwój funkcji metropolitalnych, wzmacnianie spójności przestrzennej i społeczno-gospodarczej

oraz wspieranie zarządzania obszarem GZM. Dokument wpisuje się we współczesne trendy i potrzeby takie jak: zrównoważony rozwój, odporność na zachodzące zmiany geopolityczne, dbałość o potencjał gospodarczy i kapitał ludzki oraz osiągnięcie neutralności klimatycznej.

Strategia Rozwoju GZM wytycza kierunki działań dla GZM i jej gmin członkowskich na najbliższe lata, dając też możliwość ukierunkowanego wydatkowania i sięgania po środki zewnętrzne. Na tej podstawie powstał dokument operacyjny, zawierający zestaw konkretnych działań (projektów) do realizacji dla stopniowego wdrażania ustaleń strategicznych i osiągnięcia przyjętych celów rozwojowych dla GZM.

Dokument opracowany jest przy współudziale możliwie szerokiego grona interesariuszy i został poddany konsultacjom społecznym.

Strategia Rozwoju Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na lata 2022-2027 z perspektywą do 2035 r. dostępna jest >>**TUTAJ**<<

Metropolitalna Rada Rozwoju – ciało doradcze

Merytorycznym wsparciem w procesie tworzenia Strategii Rozwoju GZM jest Metropolitalna Rada Rozwoju, która powołana została we wrześniu 2021 r. na mocy uchwały Zarządu GZM. To interdyscyplinarne ciało doradcze, złożone z przedstawicieli władzy publicznej i samorządowej szczebla krajowego i regionalnego, przedstawicieli wszystkich podregionów oraz ekspertów i naukowców.

Główne zadania Metropolitalnej Rady Rozwoju to: wskazywanie na kwestie istotne dla rozwoju GZM w wieloletniej perspektywie czasowej, weryfikowanie ustaleń projektu dokumentu, rekomendowanie projektu dokumentu do przyjęcia przez Zgromadzenie GZM.

Skład Metropolitalnej Rady Rozwoju jest dostępny jest >> **TUTAJ**
<<

Program Działań Strategicznych – tzw. mała strategia

Do czasu zakończenia prac nad Strategią Rozwoju GZM obowiązywał *Program działań strategicznych Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii do roku 2022*. Jest to pierwszy dokument operacyjny, który określa działania rozwojowe dla całego obszaru metropolitalnego, opracowany w 2018 r., czyli zaraz na początku powstania Metropolii, który zainicjował proces stopniowych zmian w GZM. Ma on charakter quasi strategiczny, przez co potocznie nazywany jest „małą strategią”. Odwołuje się do zadań publicznych określonych w ustawie o związku metropolitalnym w województwie śląskim, które w dokumencie zostały ujęte w następujących pięciu priorytetach:

1. kształtowanie ładu przestrzennego, zrównowazona zielona metropolii;
2. rozwój publicznego transportu zbiorowego i zrównowazona mobilność miejska;
3. rozwój społeczny i gospodarczy obszaru związku metropolitalnego;
4. promocja związku metropolitalnego i jego obszaru;
5. rozwój instytucjonalny;

Każdemu priorytetowi zostały przypisane konkretne działania, które mają służyć integrowaniu indywidualnych potencjałów 41 gmin członkowskich, inicjowaniu działań rozwojowych oraz inspirowaniu rozwiązań innowacyjnych na rzecz stopniowego wzmocnienia funkcji metropolitalnych i poprawy jakości życia.

Dokument doczekał się już trzech aktualizacji. Dotyczą one jednak jedynie części operacyjnej – zawierającej wykaz działań, natomiast sam rdzeń dokumentu tj. diagnoza oraz przyjęte priorytety i cele – pozostały bez zmian.

Uchwalenie PDS wyrażało potrzebę spójnego myślenia o rozwoju całej Metropolii. Dotychczasowe doświadczenie z jego realizacji pokazało, że nie tylko zainicjowany został proces

zmian w GZM, ale również to, że wspólne działania mają realne przełożenie na efekty.

Strategia Rozwoju GZM będzie kontynuatorem tego podejścia, akcentując korzyści ze współpracy na różnych płaszczyznach w porównaniu z działaniem indywidualnym oraz przyczyni się do budowy nowej jakości życia w Metropolii.

Program działań strategicznych oraz Aneks nr 3 dostępne w >>**Bibliotece**<<